

Jukolan Osuuskauppa

Tilinpäätös ja toimintakertomus

1.1. - 31.12.2018

Y-tunnus: 0169715-3
Kotipaikka: Nurmes

Tilinpäätös ja toimintakertomus tilikaudelta 2018

Sisällysluettelo	sivu
Hallituksen toimintakertomus	1-9
Toimitusjohtajan katsaus	
1. Toimintaympäristö	
2. Yrityksen rakenne	
3. Liikevaihto ja tulos	
4. Investoinnit ja käyttöomaisuuden myynnit	
5. Rahoitus	
6. Henkilöstö	
7. Asiakasomistajuus	
8. Riskit ja epävarmuustekijät	
9. Tilikauden 2018 tapahtumat	
10. Alkaneen vuoden näkymät	
Hallinto	10
Tuloslaskelma	11
Tase	12
Rahoituslaskelma	13
Tilinpäätöksen liitetiedot	14-19
Luettelo kirjanpidoista ja aineistoista	20
Tunnusluvut	21
Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen allekirjoitukset	22



TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Kauppa kävi erittäin hyvin

Jukolan vuoden 2018 verollinen myynti oli yhteensä 55,1 miljoonaa euroa, joka oli 8,5% eli 4,3 miljoonaa euroa edellisvuotta parempi. Hyvää myynninkehitystä siivittivät erityisesti useammat Jukolan alueella tapahtuneet kilpailijamuutokset; Valtimon K-market lopetti elokuussa 2017, Nurmeksen Teboil syyskuussa 2017 ja K-market Sillantaus tammikuussa 2018. Samoin useat tekemämme toimipaikkauudistukset piristivät myyntiä. Pitkä lämmin kesä oli myös alueellemme suotuisa lomailukauden pidentyessä.

Jukolan vuoden 2018 operatiivinen tulos oli 1,2 miljoonaa euroa, ollen edellistä vuotta 0,3 miljoonaa euroa parempi. Hyvää tuloskehitystä selittää ennen kaikkea erinomainen myynninkasvu.

Nurmeksen ABC:lle tehtiin perusteellinen uudistus, jonka avajaisia juhlittiin kesäkuussa. Rautavaaralla rakennettiin puolestaan uutta Sale-myyntiä, joka avasi ovensa tammikuussa 2019.

Asiakasomistajien määrä lähti ensimmäistä kertaa laskuun

Jukolan Osuuskaupalla oli vuoden lopussa 7705 asiakasomistajaa, mikä oli 86 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Asiakasomistajille maksettiin vuonna 2018 Bonusta, maksutapaetua ja ylijäämänpalautusta yhteensä 1,3 miljoonaa euroa, ollen 173 euroa / jäsen.

Yhteistyön ja työllistämisen merkitys korostuu

Osuuskaupan toiminta-ajatuksen mukaisesti yrityksen tuloseurot jäivät omalle toimialueelle omistajien hyväksi. Jukolan verolliset ostot tavarantoimittajilta ja erilaisilta palveluntuottajilta omalta toimialueelta sekä Pohjois-Karjalan maakunnasta olivat yhteensä noin 5,0 miljoonaa euroa.

Paljon kokoaikaisia työntekijöitä

Henkilökunnan määrä oli vuoden lopussa 149 ollen suunnilleen edellisen vuoden tasossa. Jukolan Osuuskauppa osallistui alueen nuorten työllistämiseen palkkaamalla liki sata kausityöntekijää, joista kuutisenkymmentä oli nuoria ensimmäistä kertaa työelämään tutustujia. Palvelualalla työsuhteet ovat tyypillisesti osa-aikaisia erittäin vaihtelevasta kysynnästä johtuen. Jukolan Osuuskauppa on kuitenkin pystynyt tarjoamaan edelleen enemmän kuin kolmannekselle henkilökunnastaan kokoaikaisen työsuhteen.

Tulevaisuuden turvaaminen

Jukolan Osuuskauppa ja Pohjois-Karjalan Osuuskauppa suunnittelevat yhtä yhtenäistä maakunta-osuuskauppaa. Tällä tavoitellaan Jukolan Osuuskaupan näkökulmasta taloudellisten resurssien turvaamista tulevaisuudessa, kun alueemme väestö vähenee. Väestön vähentyminen tulee heijastumaan toimintaamme pienenevinä myynteinä ja kannattavuuden heikentymisenä. Tavoitteenamme on turvata jatkossakin edullinen hintataso ja parhaat mahdolliset hyödyt asiakasomistajillemme.

Kiitos asiakasomistajillemme, henkilöstöllemme, hallinnollemme ja yhteistyökumppaneillemme viime vuoden hyvästä yhteistyöstä. Osuustoimintahengen mukaisesti yhdessä eteenpäin!

Nurmeksessa 13.3.2019

Raija Rantanen
toimitusjohtaja

1. TOIMINTAYMPÄRISTÖ

TALOUDELLINEN KEHITYS JUKOLAN OSUUSKAUPAN TOIMIALUEELLA

Jo pidemmän aikaa aluettamme vaivannut väestömäärän lasku on jatkunut edelleen. Asukasmäärä vuoden lopussa ja sekä muutos edellisvuoteen verrattuna:

	Asukkaita 31.12.2018	Asukkaita 31.12.2017	Muutos vuoden aikana	Muutos %
Nurmes	7644	7768	-124	-1,6
Juuka	4705	4816	-111	-2,3
Valtimo	2143	2219	-76	-3,4
Rautavaara	1652	1692	-40	-2,4
Yhteensä	16 144	16 495	-351	-2,1

Työttömyystilanne jatkui toimialueellamme edelleen erittäin korkealla tasolla. Työttömyysaste kuitenkin pieneni viime vuonna kaikissa kunnissa ollen vuodenvaihteessa seuraava:

	31.12.2018	31.12.2017	Muutos % yksikköä
Nurmes	13,9	15,8	-1,9
Valtimo	12,7	15,7	-3,0
Juuka	16,9	18,1	-1,2
Rautavaara	14,7	15,2	-0,5

KILPAILUTILANTEESSA TAPAHTUNEET MUUTOKSET JUKOLAN TOIMIALUEELLA

Kilpailutilanteessa tapahtui muutos toimialueellamme kuluneenakin vuonna kun Nurmeksen itäkaupungissa toimiva K-market Sillantaus lopetti toimintansa tammikuussa 2018.

Tulevaisuudessa yhä voimakkaammin pienenevä väestö ja sen myötä pienenevä kulutusmarkkina on Jukolan suurin haaste jatkossa myynninkehitysten saavuttamisessa.

Jos päivittäistavarakaupan kulutukseksi lasketaan noin 2 500 euroa asukasta kohti vuodessa, tarkoittaa 351 henkilön vähennys asukasmäärässä yhden pienen lähimymälän verran myynnin vähentymistä vuodessa. Kulutuksen vähenemistä onneksi paikkaa matkailijoiden ja loma-asukkaiden tuomat eurot toimialueelle.

Edelleen voimakkaasti kasvava verkkokauppa ei vaikuta Jukolan Osuuskaupan myynteihin merkittävästi, sillä Jukolan palvelutarjonnassa käyttötavaruolella on lähinnä rautakaupan tuotteita, jotka siirtyvät muita käyttötavara-alueita huomattavasti hitaammin verkko-ostamisen piiriin.

S-RYHMÄN KEHITYS 1.1. – 31.12.2018

S-ryhmän muodostavat osuuskaupat ja SOK tytäryhtiöineen. S-ryhmän veroton vähittäismyynti oli vuonna 2018 11 273 miljoona euroa, jossa on kasvua edelliseen vuoteen verrattuna 2,2 prosenttia.

S-ryhmän veroton vähittäismyynti liiketoiminta-alueittain	Milj. €	+/- % ed.v.
Prisma*	3 467	-0,7
S-market	3 460	+3,2
Sale ja Alepa	1 066	+4,5
Herkku	96	
Muu marketkauppa	6	+51,6
Market-kauppa yhteensä*	8 096	+2,9
Rautakauppa	135	-23,4
Liikennemyymälä- ja polttonestekauppa	1 729	+5,9
Tavaratalo- ja erikoisliikekauppa	294	-5,2
Matkailu- ja ravitsemiskauppa*	816	+0,6
Auto- ja autotarvikekauppa	407	+7,3
Maatalouskauppa	25	-67,4
Muut	20	+6,1
S-ryhmä yhteensä*	11 523	+2,2

*Sisältää lähialueiden (Viro ja Pietari) vähittäismyynnin

S-ryhmässä oli joulukuun lopussa 1 841 toimipaikkaa, kun niitä oli vertailukelpoisesti 1 843 edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Alueosuuskauppojen lukumäärä oli vuoden 2018 lopussa 20 ja paikallisuosuuskauppojen kuusi.

Bonusjärjestelmään kuuluviin osuuskauppoihin liittyi vuoden 2018 aikana 80 294 uutta jäsentä. Asiakasomistajien kokonaisjäsenmäärä oli vuoden lopussa 2 398 295. Bonusta asiakasomistajille maksettiin yhteensä 329 miljoonaa euroa.

S-ryhmän investoinnit olivat 589 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aikaisemmin olivat 525 miljoonaa euroa.

S-ryhmän yhteenlaskettu konsolidoimaton tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 346 miljoonaa euroa voitollinen, kun tulos edellisenä vuonna oli 297 miljoonaa euroa. Osuuskauppojen yhteenlaskettu tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 290 miljoonaa euroa, kun se edellisenä vuonna oli 292 miljoonaa euroa. SOK-yhtymän tulos ennen veroja (IFRS) oli 55 miljoonaa euroa voitollinen, kun se edellisenä vuonna oli viisi miljoonaa euroa.

2. YRITYKSEN RAKENNE

Yrityksen rakenteessa ja toimipaikkaverkostossa ei tapahtunut muutoksia.

3. LIIKEVAIHTO JA TULOS

MYYNTI

Osuuskaupan veroton vähittäismyynti vuonna 2018 oli 46,5 miljoonaa euroa, missä on lisäystä edelliseen vuoteen 3,6 miljoonaa euroa eli 8,4%. Päätoimialalla päivittäistavarakaupassa myynti kasvoi edellisvuodesta 10,1%. Liikennemyymälöiden myynti kasvoi puolestaan 7,5%. Rautakaupassa myynti kasvoi 1,0%. Ravitsemistoimialalla myynti kasvoi 6,3%.

Kunnittain tarkasteltuna parhaat myynnin kehitykset olivat Valtimolla 16,3% ja Nurmeksessa 9,3%.

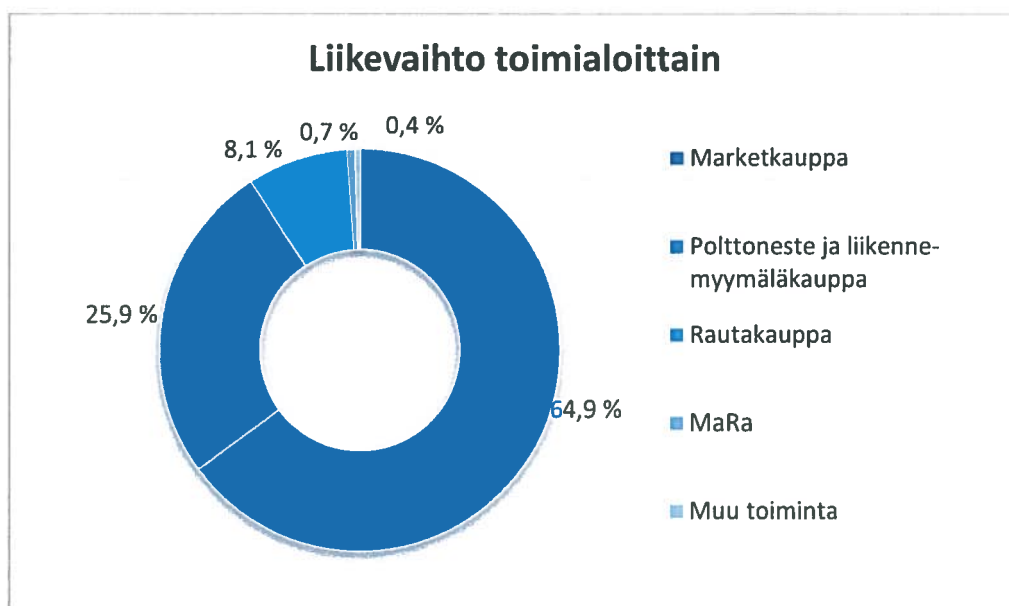
Jukolan päivittäistavarakaupassa aloitettiin merkittävämpi hintojen edullistaminen jo maaliskuussa 2014, ja halpuuttaminen on jatkunut siitä asti voimakkaasti jatkuen edelleen myös vuonna 2018.

Polttonesteiden uusi edullisempi hinnoittelu otettiin puolestaan käyttöön Jukolassa huhtikuussa 2014, ja aiempaa huomattavasti edullisempi hintataso on ollut voimassa siitä alkaen.

Jukola on ollut alueellaan jo pitkään päivittäistavarakaupassa markkinajohtaja. Markkinaosuus on jo yli 65%, mikä on S-ryhmän alueosuuskaupoista korkein. Myös polttoneste- ja rautakaupassa Jukola on alueellaan markkinajohtaja.

LIKEVAIHTO TOIMIALOITTAIN

Liikevaihto	v.2018 M€	%/LV	v.2017 M€	%/LV	muutos M€	muutos %
Marketkauppa	29,6	64,9 %	26,8	63,8 %	2,8	10,3
Polttoneste ja liikenne- myymäläkauppa	11,8	25,9 %	10,9	26,0 %	0,8	7,5
Rautakauppa	3,7	8,1 %	3,7	8,8 %	0,01	0,3
Ravitsemistoiminta	0,3	0,7 %	0,3	0,7 %	0,02	6,7
Muu toiminta	0,2	0,4 %	0,3	0,7 %	-0,01	-33,3
Yhteensä	45,6	100,0 %	42,0	100,0 %	3,6	8,6



TULOS

Jukolan Osuuskaupan operatiivinen tulos oli 1,2 miljoonaa euroa, mikä on 0,3 miljoonaa edellistä vuotta ja 0,2 miljoonaa budjettia parempi. Toiminnan tulos eli tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 0,86 miljoonaa euroa, mikä on 0,08 miljoonaa euroa edellistä vuotta ja 0,1 miljoonaa euroa budjettia heikompi.

Toiminnan tulokseen eli tulokseen rahoituserien jälkeen sisältyy käyttöomaisuuden myyntitappiota 0,3 miljoonaa euroa muodostuen Juuan vanhan marketkiinteistön myynnistä. Tilikauden kokonaistulos oli ylijäämäinen 0,6 miljoonaa euroa ja se oli 0,1 miljoonaa edellistä vuotta parempi sekä 0,2 miljoonaa budjettia heikompi. Myynnistä saatu tuotto eli myyntikateprosentti oli 23,5%, joka oli 0,7%-yksikköä edellisvuotta pienempi.

Päivittäistavara- ja liikennemyymäläkauppa tekivät voitollisen tuloksen. Rautakauppa ja ravintola-toiminta olivat puolestaan tappiollisia. Päivittäistavara-, ravintola- ja liikennemyymäläkaupan tulos parani edellisestä vuodesta. Rautakaupan tulos heikkeni hieman edellisestä vuodesta.

Henkilöstökulut, sisältäen myös vapaaehtoiset henkilöstökulut, olivat 5,35 miljoonaa euroa, jotka kasvoivat edellisestä vuodesta 0,17 miljoonaa euroa. Henkilöstökulut myyntikatteesta olivat 50,0%, kun ne edellisenä vuotena olivat 51,0%. Markkinointikulut olivat 0,7 miljoonaa euroa, ollen 0,06 miljoonaa euroa edellisvuotta suuremmat. Hallintokulut olivat 0,4 miljoonaa euroa, ollen 0,02 miljoonaa euroa edellistä vuotta pienemmät. Atk-, kalusto- ja tarvikkekulut olivat 0,98 miljoonaa euroa, ja ne olivat 0,05 miljoonaa euroa edellisvuotta suuremmat. Energiakulut olivat 0,45 miljoonaa euroa, pienentyen edellisvuodesta 0,1 miljoonaa euroa. Muut kiinteistökulut olivat 0,54 miljoonaa euroa, ja ne kasvoivat edellisvuodesta 0,08 miljoonaa euroa. Kone- ja kalustovuokrat olivat 0,07 miljoonaa euroa ja ne kasvoivat edellisvuodesta 0,01 miljoonaa euroa. Välittömiä veroja tilikaudelta kirjautui 0,1 miljoonaa euroa ollen 0,08 miljoonaa euroa edellistä vuotta pienemmät.

Rahoitustulos oli 2,0 miljoonaa euroa, joka oli 0,37 miljoonaa euroa edellistä vuotta parempi.

Tilinpäätöserien ja verojen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 606.577,40 euroa.

Käyttökate oli 2,0 miljoonaa euroa, ollen 4,5% liikevaihdosta. Edellisenä vuotena käyttökate kertyi 1,8 miljoonaa euroa, ollen 4,2% liikevaihdosta.

Suunnitelmat mukaiset poistot olivat 964 tuhatta euroa ja ne olivat 37 tuhatta euroa edellisvuotta suuremmat.

Käytettävät poistoajat ovat:

Rakennukset	20-30 vuotta
Rakennusten laitteet ja kiinteistön kalusto	10 vuotta
Kalusto	4-10 vuotta
Liikearvo	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muu käyttöomaisuus	10 vuotta

Korko- ja osinkotuotot olivat 91,3 tuhatta euroa ja korkokulut olivat 0,3 tuhatta euroa. Nettorahoitustuotot olivat siten 91 tuhatta euroa. Korko- ja osinkotuotot kasvoivat edellisvuodesta 23,9 tuhatta ja korko- ja muut rahoituskulut olivat edellisen vuoden tasolla. Nettorahoitustuotot liikevaihdosta olivat 0,2%.

OPERATIIVISEN TOIMINNAN TULOKSET TOIMIALOITTAIN:

	2018 t€	2017 t€	muutos t€
Marketkauppa	1074	1050	+24
Liikennemyymäläkauppa	230	111	+119
Rautakauppa	-23	-2	-21
Ravitsemiskauppa	-104	-133	+29
Kiinteistöt	20	38	-18
Muu toiminta	-21	-140	+119
Yhteensä	1176	924	+252

4. INVESTOINNIT JA KÄYTTÖMAISUUDEN MYYNIT

Vuoden aikana tehdyt investoinnit olivat yhteensä 2,9 miljoonaa euroa.

Investoinneista suurin oli Rautavaaran Salen rakentaminen, joka oli tilinpäätöksessä vielä kesken-eräinen. Rakentamista varten ostimme Rautavaaralta Kauppakulma-nimisen tilan jolla olevan vanhan kauppakiinteistön purimme ja aloitimme siihen Salen rakentamisen.

Kevään aikana uudistettiin ABC Nurmes. Uudistuksen keskeinen kohde oli liikennemyymälän ravintola, joka sai kokonaan uuden ilmeen uusine kalusteineen. Ravintolatilaa uusilla ratkaisulla saatiin tilaan myös lisää avaruutta ja asiakaspaikkoja. Asiakastoiveiden mukaisesti liikennemyymälän asiakaswc-tiloja laajennettiin, ja samalla myös keittiötiloja suurennettiin. Myös liikennemyymälän sisäänkäynnin puoleinen ulkoilme uudistui. Ekologisuutta saatiin puolestaan lisää vaihtamalla sisävalaistus sekä ABC-polttoainekentän valaistus led-valaisimiin. Uudistetun ABC:n avajaisia vietettiin 1.6.2018.

Samoihin aikoihin uudistimme myös ABC Juuan wc-tilat.

S-Pankin osakeannissa merkitsimme lisää osakkeita 1086 kpl.

Lisäksi on tehty erilaisia kalusto-, laite- ja järjestelmähankintoja sekä hankittu myymäläkalusteita. Näiden lisäksi kiinteistöjen ja kalustojen korjauksiin sekä kuluihin kirjattuja hankintoja oli 0,3 miljoonalla eurolla.

Juuan kunnasta myytiin Kuittila 1-niminen kiinteistö rakennuksineen 1.6.2018 Porokka Invest Oy:lle. Kiinteistöllä sijaitti marraskuussa 2017 suljetun vanhan S-market Juuan rakennukset.

5. RAHOITUS

Taseen likvidit varat olivat vuoden päättyessä 2,3 miljoonaa euroa, jossa oli vähennystä edelliseen vuoteen 0,4 miljoonaa euroa.

Vuoden lopussa ei ollut käytössä ulkopuolista lainaa.

Jukolan Osuuskaupan omavaraisuusaste on erinomaista tasoa ollen vuoden lopussa 78,0% kun se edellisen vuoden lopussa oli myöskin erinomaisella tasolla 77,8%.

6. HENKILÖSTÖ

Henkilökunnan määrä oli vuoden lopussa 149 (ed.v.151), joista kokoaikaisia oli 56 ja osa-aikaisia 93. Keskimäärin henkilöstöä oli vuoden aikana 164 henkilöä.

Henkilöstö toimipaikkaryhmittäin:

	Kokoaikaiset		Osa-aikaiset		Yhteensä	
	v.2018	v.2017	v.2018	v.2017	v.2018	v.2017
Marketkauppa	24	34	59	55	83	89
Liikennemyymälät	11	10	28	24	39	34
Rautakauppa	7	8	2	2	9	10
Ravitsemiskauppa	5	2	1	4	6	6
Muu toiminta	9	9	3	3	12	12
yht.	56	62	93	89	149	151

Henkilöstön määrä kokoaikaisiksi muutettuna oli 121, kun vastaava määrä oli edellisenä vuonna 127.

Palvelualalla työsuhteet ovat tyypillisesti osa-aikaisia erittäin vaihtelevasta kysynnästä johtuen. Jukolan Osuuskauppa on kuitenkin pystynyt tarjoamaan 38%:lle henkilökunnastaan kokoaikaisen työsuhteen.

Jukolan Osuuskauppa on osallistunut merkittävällä tavalla myös alueen nuorten työllistämiseen palkkaamalla liki sata kausityöntekijää, joista kuutisenkymmentä oli nuoria ensimmäistä kertaa työelämään tutustujia.

Henkilöstön osaaminen on tärkeä kilpailutekijä palvelualalla. Yrityksen menestymisen yhdeksi kärkeksi on valittu asiakaspalvelu, jossa onnistumista mitataan ja siitä myös palkitaan henkilökuntaa säännöllisesti. Lisäksi henkilökunta päivittää vuosittain tietotaidot asiakastiedon turvallisen säilyttämisen periaatteista. Esimiehillä jatkui puolestaan esimiestyön ja johtamisen valmennukset. Koko osuuskaupan henkilökunta päivitti myös ensiaputaitonsa.

Henkilöstön työtyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti työtyytyväisyystutkimuksella. Tavoitteena on hyvä tiedonkulku, selkeät tavoitteet, hyvä esimiestoiminta ja työhyvinvoinnin tukeminen. Nämä ovat olleet jo pitkään keskeisiä Jukolan henkilöstöpolitiikassa.

Maksetut palkat ja palkkiot

Jukolan Osuuskauppa maksoi palkkoja ja palkkioita yhteensä 4,29 miljoonaa euroa, joka on 0,15 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Johtoryhmä

Toimitusjohtaja	Rantanen Raija
Market- ja limykaupan toimialajohtaja	Huttunen Pasi
S-Rauta / kiinteistöpäällikkö	Kuvaja Sami
Laskentapäällikkö	Kuittinen Marja

Toimipaikat ja esimiehet vuoden lopussa

S-market Juuka	Taskinen Jani
S-market Kauppatori	Puuronen Minna
S-market Nurmes	Jehkonen Jani
S-market Rautavaara	Kärkkäinen Teija
S-market Valtimo	Kärkkäinen Teija
Sale Kolinportti	Ratinen Sari
Sale Mikonsalmi	Puuronen Minna
ABC Juuka	Pyykkö Pasi
ABC Nurmes	Pyykkö Pasi
ABC-polttoaineet / Kahvila Sumppi Valtimo	Pyykkö Pasi
S-Rauta	Kuvaja Sami
Ravintola Lempi / Pub Saha	Kivinen Marja
Konttori	Kuittinen Marja

Esimiesvaihdoksia

Marja Kivinen aloitti Ravintola Lemmen / Pub Sahan ravintolapäällikkönä 22.10.2018.

7. ASIAKASOMISTAJUUS

JÄSENMÄÄRÄN KEHITYS

Jukolan Osuuskaupalla oli tilikauden päättyessä 7705 jäsentä. Uusia jäseniä liittyi viime vuoden aikana 258, mutta poistuma kuolleisuuden ja muuttoliikkeen vuoksi oli peräti 344 henkilöä, joten jäsenmäärä pieneni vuoden aikana 86:lla.

Jukolan Osuuskaupan bonustalouspeitto oli 81,6% joka oli edellisen vuoden tasolla.

BONUksen KEHITYS

Jukolan Osuuskaupan bonusmyynti oli vuonna 2018 yhteensä 35,3 miljoonaa euroa ja se kasvoi edellisestä vuodesta 0,8%. Bonusmyynnin osuus kokonaisymyynnistä oli 64,1% kun se edellisenä vuotena oli 69,0%. Pienentymiseen vaikutti mm. lainsäädännön muutos, jonka mukaan alkoholi-tuotteista ei voitu myöntää enää bonusta 1.3.2018 alkaen.

Jukolan asiakasomistajat saivat bonusta yhteensä 1,1 miljoonaa euroa, joka oli edellisen vuoden tasolla. Asiakasomistajan keskimääräinen bonusprosentti oli 3,2%. Asiakasomistajille maksettiin S-pankin kortilla maksetuista ostoista maksutapaetua yhteensä 0,03 miljoonaa euroa.

YLIJÄÄMÄNPALAUTUS

Vuoden 2017 tuloksen perusteella asiakasomistajille maksettiin ensimmäistä kertaa vuosikymmeeniin ylijäämänpalautusta 1,0% bonusostoista Jukolan toimipaikoista. Ylijäämän palautusta maksettiin yhteensä noin 0,25 miljoonaa euroa.

Jukolan Osuuskaupan asiakasomistajataloudet saivat bonusta, maksutapaetua ja ylijäämänpalautusta yhteensä keskimäärin 173 euroa.

8. RISKIT JA EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Jukolan strategiapäivityksen yhteydessä kartoitetaan vuosittain liiketoiminnan strategisia ja operatiivisia riskejä toimialoittain sekä arvioidaan niiden merkittävyyttä ja todennäköisyyttä.

Jukolan Osuuskaupan toimialueella suurimmat riskit liittyvät toistaiseksi laskevaan liikevaihtoon ja sitä kautta heikentyvään kannattavuuteen, johtuen laskevasta väestökehityksestä, korkeasta työttömyydestä ja valtakunnan keskiarvoa alhaisemmasta tulotasosta sekä matalasta syntyvyydestä.

Kiinteistöihin, laitteistoihin ja tietoturvaluuteen liittyviä riskejä kartoitetaan yhteistyössä SOK:n sekä vakuutusyhtiön kanssa. Riskikartoitukset sekä vaarojen arvioinnit tehdään toimipaikkatasolla säännöllisesti.

Riskejä hallitaan operatiivisilla toimintaohjeilla, koulutuksella, suunnittelulla, raportoinnilla, sisäisen tarkastuksen toiminnoilla, vakuutuksin sekä toiminnan kehittämällä.

Jukolan Osuuskauppa tuottaa palveluja ja etuja asiakasomistajilleen vastuullisesti kestävästä kehityksen periaatteita noudattaen. Vastuullisuuteen kuuluu alueellinen, taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen vastuu. Ympäristöasioiden huomioiminen on luonnollinen osa Jukolan Osuuskaupan joka-päiväistä toimintaa ja aktiivisen kehittämisen kohde.

Ympäristövastuuseen kuuluu ympäristösäädösten ja -lakien noudattaminen sekä parhaan käytettävissä olevan tiedon ja osaamisen hyödyntäminen. Ympäristövaikutusten hallintaa toteutetaan yhteistyössä tavaroiden ja palvelujen tuottajien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Osuuskaupassa toteutetuissa investoinneissa on pyritty mahdollisuuksien mukaan energiaa säästäviin ja ympäristön kuormitusta vähentäviin ratkaisuihin, mm. kylmäkoneista otetaan lauhdelämpö talteen ja ohjataan kiinteistöjemme lämmitykseen. Polttoainejakelukenttien uudistuksissa on huomioitu uudet säädökset. Energian käyttöä seurataan tarkasti ja entistä energiatehokkaampia arjen ratkaisuja haetaan jatkuvasti. Jätteiden käsittelyssä ja lajittelussa pyritään minimoimaan kaatopaikalle päätyvän jätteen määrä.

S-ryhmän tuotetarjonnassa on otettu huomioon ympäristöä mahdollisimman vähän kuormittavat vaihtoehdot.

9. TILIKAUDEN 2018 TAPAHTUMAT

Päivittäisen toiminnan kehittäminen

Toiminnassa jatkettiin edelleen kustannustehokkuuden kehittämistä, josta saatu hyöty siirrettiin täysimääräisesti päivittäistavaroiden hintojen edullistamiseen. Lisäksi päivittäistavarakaupassa jatkettiin suurta S-ryhmätasoisista hanketta valikoimien ja tarjoaman parantamiseksi.

Asiakaspalvelu on ollut Jukolan yksi yrityksen menestymisen keskeinen kärki ja palvelun laatua mitataan säännöllisesti.

Osuuskauppa mukana alueen tapahtumissa

Jukolan Osuuskauppa on ollut omalla toimialueellaan tukemassa paikallisten urheiluseurojen sekä yksittäisten urheilijoiden toimintaa. Jukola on tukenut myös kulttuuritoimintaa, hyväntekeväisyystyötä sekä lukuisten erilaisten yhdistysten toimintaa. Jukolan Osuuskauppa on ollut mukana toimialueen kaikissa merkittävimmissä tapahtumissa. Omina tapahtuminaan Jukola järjesti mm. Ruusunpäiväkävelyn ja Omistajaillat kaikissa toimialueensa kunnissa.

10. ALKANEEN VUODEN 2019 NÄKYMÄT

Jukolan Osuuskaupan myynnin odotetaan olevan vain hieman edellisvuotta parempi. Tähän vaikuttaa hieman edelleenkin aiemmin kilpailijakentässä tapahtuneet muutokset sekä myös uusitun Bomban kylpylän edelleen kasvava vetovoima. Vastaavasti taas väestön väheneminen alueelta asettaa suuria haasteita myynnin kasvattamiselle jatkossa.

Päivittäistavaroiden ostoskorin edullistaminen sekä valikoimien ja palvelun kehittäminen jatkuvat vuonna 2019. Investoinneista ja yleisestä kulukehityksestä johtuen vuoden 2019 tulostason odotetaan laskevan edellisvuoden tasosta.

Jukolan Osuuskauppa ja Pohjois-Karjalan Osuuskauppa suunnittelevat yhtä yhtenäistä maakuntaosuuskauppaa. Tällä tavoitellaan Jukolan Osuuskaupan näkökulmasta taloudellisten resurssien turvaamista tulevaisuudessa, kun alueemme väestö vähenee. Väestön vähentyminen tulee heijastumaan toimintaamme pienenevinä myynteinä ja kannattavuuden heikentymisenä. Tavoitteenamme on turvata jatkossakin edullinen hintataso ja parhaat mahdolliset hyödyt asiakasomistajillemme.

HALLINTO V.2018

Hallintoneuvosto		Ero- vuorossa	Hallitus	
Puheenjohtaja			Rantanen Raija, toimitusjohtaja	Nurmes
maanviljelijä			Komulainen Timo, maanvilj. neuvos	Nurmes
Timonen Matti	Nurmes	2019	Korhonen Helena, kunnansihteeri	Valtimo
Varapuheenjohtaja			Pääkkönen Hannu, kunnallisneuvos	Nurmes
Rossinen Marianne, sair.hoit.	Rautavaara	2020	Kallinen Maj-Lis, talousassistentti	Juuka
Muut jäsenet:			Sääntöjen määräämänä hallituksen	
Leppänen Jenni, puutarhuri	Juuka	2018	puheenjohtajana on toiminut toimitusjohtaja	
Timonen Leena, talouspäällikkö	Nurmes	2018	Varapuheenjohtajana toimii	
Taskinen Riitta, talouspäällikkö	Rautavaara	2018	Timo Komulainen	
Tikka Aira, haastemies	Nurmes	2018		
Tolvanen Miia, mv	Nurmes	2018		
Korhonen Jaakko	Nurmes	2019	Tilintarkastajat	
Kortelainen Merja, seminologi/maatal.yritt.	Valtimo	2019	Varsinaiset	
Suhonen Marjaana, lastentarhanopettaja	Nurmes	2019	Harttunen Esa, KHT	Oulu
Tanskanen Heidi, metsänhoitaja	Juuka	2019		
Jehkonen Jani, markk. päällikkö	Nurmes	2020		
Karjalainen Jani, yrittäjä	Nurmes	2020	Varalla	
Kokkonen Pekka, mv	Juuka	2020	Ollila Timo, KHT	Oulu
Kärnä Päivi, myyjä	Nurmes	2020		
Meriläinen- Ruokolainen				
Eija, agrologi	Nurmes	2020		
Tolvanen Kari, mv	Valtimo	2020		

Asiakastoimikunnat**Nurmes:**

Hakkarainen Seija
Ikonen Anja
Mustonen Lahja
Ikonen Irma, varahenkilö
Pyykönen Eeva, varahenkilö

Rautavaara:

Ahonen Anneli
Korhonen Mirjam

Juuka:

Gröhn Sirkka
Harpela Minnamari
Lamberg Ritva
Nykyri Pirkko

Valtimo:

Hakala Pirkko
Pelkonen Maija
Sormunen Lea

JUKOLAN OSUUSKAUPPA

TULOSLASKELMA		1.1. - 31.12.2018		1.1. - 31.12.2017	
	Liite				
Liikevaihto	1		45 604 658,59		42 000 283,16
Liiketoiminnan muut tuotot	2		8 819,33		42 021,16
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	3	34 910 666,25		31 830 986,41	
Ulkopuoliset palvelut		3 573,81	34 914 240,06	15 046,53	31 846 032,94
Henkilöstökulut	4				
Palkat ja palkkiot		4 294 033,36		4 141 605,48	
Henkilösivukulut		880 340,08	5 174 373,44	916 696,87	5 058 302,35
Poistot ja arvonalentumiset	5		963 767,26		926 693,12
Liiketoiminnan muut kulut					
Toimitilavuokrat		36 308,92		36 820,77	
Muut kulut	6	3 754 417,14	3 790 726,06	3 304 878,32	3 341 699,09
Liikeylijäämä (- alijäämä)			770 371,10		869 576,82
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	7		90 922,54		66 635,58
Liikeylijäämä (- alijäämä) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja			861 293,64		936 212,40
Tilinpäätössiirrot (+/-)	8		-149 556,46		-285 360,23
Tuloverot (+/-)	9		-105 159,78		-183 460,90
Tilikauden ylijäämä (- alijäämä)			<u>606 577,40</u>		<u>467 391,27</u>

JUKOLAN OSUUSKAUPPA

TASE

	Liite	31.12.2018		31.12.2017	
VASTAAVAA					
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet	10	12 648,00		15 810,00	
Aineelliset hyödykkeet	10	12 238 135,00		10 760 748,75	
Sijoitukset					
Muut sijoitukset	11	2 505 715,16	14 756 498,16	2 434 191,20	13 210 749,95
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus	12	2 529 793,01		2 672 241,95	
Lyhytaikaiset saamiset	13	1 111 727,96		1 373 065,85	
Rahat ja pankkisaamiset		2 328 441,12	5 969 962,09	2 755 848,52	6 801 156,32
VASTAAVAA YHTEENSÄ			20 726 460,25		20 011 906,27
VASTATTAVAA			31.12.2018		31.12.2017
OMA PÄÄOMA	14				
Osakepääoma		769 087,21		769 087,21	
Vararahasto		1 505 000,00		1 505 000,00	
Muut rahastot					
Muut rahastot		12 894 558,95		12 564 842,82	
Tilikauden ylijäämä (- alijäämä)		606 577,40	15 775 223,56	467 391,27	15 306 321,30
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	15		482 308,25		332 751,79
VIERAS PÄÄOMA					
Lyhytaikainen vieras pääoma	16	4 468 928,44	4 468 928,44	4 372 833,18	4 372 833,18
VASTATTAVAA YHTEENSÄ			20 726 460,25		20 011 906,27

637 Jukolan Osuuskauppa

RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Liikevoitto	770 371,10	869 576,82
Oikaisut liikevoittoon (1)	1 346 182,95	846 018,06
Käyttöpääoman muutos (2)	569 428,46	1 020 721,27
Liiketoiminnan rahavirta ennen rah.eriä ja veroja	2 685 982,51	2 736 316,15
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-376,20	-675,62
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	16 779,84	19 643,75
Maksetut tuloverot	-174 119,32	-254 782,10
Liiketoiminnan rahavirta	2 528 266,83	2 500 502,18
Liiketoiminnan rahavirta	2 528 266,83	2 500 502,18
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-2 835 568,49	-4 509 228,16
Investoinnit muihin sijoituksiin	-71 523,96	0,00
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	90 161,29	104 264,11
Luovutustulot muista sijoituksista	0,00	120,00
Lainasaamisten takaisinmaksut	0,00	4 156,88
Saadut osingot investoinneista	74 518,90	47 706,55
Investointien rahavirta	-2 742 412,26	-4 352 980,62
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Osuusmaksujen lisäys (+) / vähennys (-)	-6 806,10	-5 350,46
Maksettu ylijäämän palautus	-206 455,87	0,00
Rahoituksen rahavirta	-213 261,97	-5 350,46
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	-427 407,40	-1 857 828,90
Rahavarat tilikauden alussa	2 755 848,52	4 613 677,42
Rahavarat tilikauden lopussa	2 328 441,12	2 755 848,52
	427 407,40	1 857 828,90
Oikaisut liikevoittoon (1)		
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja tappiot (+)	307 415,69	-12 090,39
Poistot ja arvonalentumiset	963 767,26	926 793,12
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	75 000,00	-68 684,67
	1 346 182,95	846 018,06
Käyttöpääoman muutos (2)		
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	330 297,43	-23 624,73
Vaihto-omaisuuden muutos	142 448,94	215 798,94
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	96 682,09	828 547,06
	569 428,46	1 020 721,27

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Pysyvät vastaavat ja poistot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen välittömien menojen mukaiseen hankintamenuun ja poistot on tehty tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista ilmenevällä tavalla.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat aineettoman ja aineellisen hyödykkeen alkuperäiseen hankintamenuun ja arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Pysyvien vastaavien tasearvoihin ei sisälly arvonorotuksia. Poistot on laskettu kohteen käyttöönotto kuukauden alusta.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ovat:

	Vuosia
Rakennukset	20-30
Rakennusten laitteet ja kiinteistön kalusto	10
Kalusto	4-10
Atk-laitteet	3
Muu käyttöomaisuus	10
Liikearvo	5

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintahinnasta aiheutuneiden välittömien menojen tai jälleenhankintamenojen tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä alinta arvoa käyttäen.

Muita tilinpäätöksen laadintaperiaatteita

Saamiset, rahoitusvarat ja velat on arvostettu KPL:n 5 luvun 2 § mukaisesti. Ulkomaanrahan määräisiä saamia ja velkoja ei ole.

Osuuspääoma

Osuuskunnalla on yksi osuuslaji. Osuuksiin ei liity erityisehtoja.

Tilikauden aikana on palautettu osuuskunnan sääntöjen mukaisesti eronneille tai erotetuille jäsenille heidän maksamansa osuusmaksut välittömästi.

Palautettujen osuusmaksujen lukumäärä oli 344 kpl ja osuus 4,5 prosenttia

tilikauden lopun osuuskunnan määräästä. Palautettuja osuusmaksuja vastaavat osuudet on mitätöity.

Osuudesta maksettu vastike vastaa jäsenen eroamishetkellä kertynyttä osuusmaksua, joka täyteenmaksaneilla jäsenillä on 100 euroa. Palautettujen osuusmaksujen yhteismäärä oli 32975,37 euroa.

Koska osuusmaksu palautetaan eronneille jäsenille välittömästi, ei palauttamatta olevia osuusmaksuja lähtökohtaisesti ole.

Asiakasomistajien kokonaislukumäärä 31.12.2018 oli 7705 jossa oli vähennystä edelliseen vuoteen 86 kpl.

Osuuskunnan osuudet jakautuvat osuuslajeittain seuraavasti:	v.2018	v.2017
Osuudet/Osuuspääoma kpl	7 705	7 791
Osuudet/Osuuspääoma euroa	769 087,21	769 087,21

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

	2018	2017
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT		
1. Liikevaihto toimialoittain		
Market-kauppa	29 552 568,00	26 785 962,00
Liikennemyymälät	11 752 174,00	10 930 721,00
Rautakauppa	3 750 942,00	3 738 386,00
Majoitus ja ravitsemisala	349 519,00	327 725,00
Muu toiminta	199 455,59	217 489,16
Yhteensä	45 604 658,59	42 000 283,16
2. Liiketoiminnan muut tuotot		
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	161,29	33 591,39
Vuokratuotot	8 658,04	8 279,77
Muut liiketoiminnan muut tuotot	0,00	150,00
Yhteensä	8 819,33	42 021,16
3. Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	34 768 217,31	31 615 187,47
Varastojen muutos (+/-)	142 448,94	215 798,94
Yhteensä	34 910 666,25	31 830 986,41
Ulkopuoliset palvelut	3 573,81	15 046,53
4. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	4 294 033,36	4 141 605,48
Eläkekulut	755 537,41	764 685,45
Muut henkilösivukulut	124 802,67	152 011,42
Yhteensä	5 174 373,44	5 058 302,35
Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot on esitetty jäljempänä kohdassa 25.		
5. Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	963 767,26	926 693,12
Yhteensä	963 767,26	926 693,12
Poistojen ja poistoeron muutosten tase-eräkohtainen erittely sisältyy taseen liitetietojen pysyvien vastaavien ja tilinpäätössiirtojen kertymän erittelykohtiin.		
6. Liiketoiminnan muut kulut		
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	176 866,08	106 530,95
Kiinteistö-, kalusto- ja tarvikekulut	2 032 597,32	1 977 761,13
Markkinointi-, hallinto- ja muut kulut	1 237 376,76	1 207 484,47
Käyttöomaisuuden myyntitappiot	307 576,98	13 101,77
Yhteensä	3 754 417,14	3 304 878,32
Toimitilavuokrat on esitetty omana eränään tuloslaskelmassa.		
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastuspalkkiot	9 947,00	10 699,00
Yhteensä	9 947,00	10 699,00
7. Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot saman konsernin yrityksiltä	74 292,40	46 927,17
Osinkotuotot muilta	226,50	779,38
Osinkotuotot pysyvien vastaavien sijoituksista yhteensä	74 518,90	47 706,55
Muut korko- ja rahoitustuotot		
Muilta	16 779,84	19 643,75
Korko- ja muut rahoitustuotot yhteensä	16 779,84	19 643,75
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	0,00	100,00
Korko- ja muut rahoituskulut		
Muille	376,20	614,72
Korko- ja muut rahoituskulut yhteensä	376,20	614,72
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	90 922,54	66 635,58

8. Tilinpäätössiirrot

Poistoeron muutos	-149 556,46	-285 360,23
Yhteensä	-149 556,46	-285 360,23

9. Tuloverot

Tuloverot tilikaudelta (+/-)	116 826,62	125 358,80
Tuloverot edellisiltä tilikausilta (+/-)	-11 666,84	58 102,10
Verotettavan tulon mukaiset verot	105 159,78	183 460,90

TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

20,00

10. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet**Aineettomat oikeudet**

Hankintameno 1.1.	4 153,00	4 153,00
Hankintameno 31.12.	4 153,00	4 153,00

Kertyneet poistot 1.1.	4 153,00	4 153,00
Kertyneet poistot 31.12.	4 153,00	4 153,00

Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00
-----------------------	-------------	-------------

Muut pitkävaikutteiset menot

Hankintameno 1.1.	46 290,00	30 480,00
Lisäykset	0,00	15 810,00
Hankintameno 31.12.	46 290,00	46 290,00

Kertyneet poistot 1.1.	30 480,00	30 480,00
Tilikauden poisto	3 162,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.	33 642,00	30 480,00

Kirjanpitoarvo 31.12.	12 648,00	15 810,00
-----------------------	------------------	------------------

Aineettomat hyödykkeet yhteensä	12 648,00	15 810,00
--	------------------	------------------

Aineelliset hyödykkeet**Maa- ja vesialueet****Omistettut**

Hankintameno 1.1.	1 834 254,97	1 875 501,61
Lisäykset	6 329,00	12 453,36
Vähennykset	-133 404,07	-53 700,00
Hankintameno 31.12.	1 707 179,90	1 834 254,97

Kirjanpitoarvo 31.12.	1 707 179,90	1 834 254,97
-----------------------	---------------------	---------------------

Maa- ja vesialueet yhteensä	1 707 179,90	1 834 254,97
------------------------------------	---------------------	---------------------

Rakennukset ja rakennelmat**Omistettut**

Hankintameno 1.1.	13 986 758,52	10 906 429,09
Lisäykset	697 147,34	3 058 805,33
Vähennykset	-1 050 175,19	-29 104,40
Siirrot erien välillä	10 800,00	50 628,50
Hankintameno 31.12.	13 644 530,67	13 986 758,52

Kertyneet poistot 1.1.	6 760 885,02	6 258 463,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-786 002,28	-13 339,51
Tilikauden poistot	532 812,21	515 761,53
Kertyneet poistot 31.12.	6 507 694,95	6 760 885,02

Kirjanpitoarvo 31.12.	7 136 835,72	7 225 873,50
-----------------------	---------------------	---------------------

Rakennukset ja rakennelmat yhteensä	7 136 835,72	7 225 873,50
--	---------------------	---------------------

Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1.	7 098 915,13	6 717 852,08
Lisäykset	258 188,87	1 353 526,39
Vähennykset	-938,53	-972 463,34
Hankintameno 31.12.	7 356 165,47	7 098 915,13

Kertyneet poistot 1.1.	5 600 370,16	6 196 288,23
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-938,53	-962 717,83
Tilikauden poistot	379 805,67	366 799,76
Kertyneet poistot 31.12.	5 979 237,30	5 600 370,16
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 376 928,17	1 498 544,97
Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.	849 165,41	797 544,40
Lisäykset	0,00	57 833,08
Vähennykset	-77 277,83	-6 212,07
Hankintameno 31.12.	771 887,58	849 165,41
Kertyneet poistot 1.1.	657 890,10	619 970,34
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-77 277,83	-6 212,07
Tilikauden poistot	47 987,38	44 131,83
Kertyneet poistot 31.12.	628 599,65	657 890,10
Kirjanpitoarvo 31.12.	143 287,93	191 275,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Hankintameno 1.1.	10 800,00	50 628,50
Lisäykset	1 873 903,28	0,00
Vähennykset	-10 800,00	-39 828,50
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 873 903,28	10 800,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	12 238 135,00	10 760 748,75
11. Sijoitukset		
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		
Hankintameno 1.1.	2 011 155,20	2 024 155,20
Lisäykset	71 523,96	0,00
Vähennykset	0,00	-13 000,00
Hankintameno 31.12.	2 082 679,16	2 011 155,20
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 082 679,16	2 011 155,20
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä yhteensä	2 082 679,16	2 011 155,20
Muut osakkeet ja osuudet		
Hankintameno 1.1.	403 423,28	403 607,37
Vähennykset	0,00	-184,09
Hankintameno 31.12.	403 423,28	403 423,28
Kirjanpitoarvo 31.12.	403 423,28	403 423,28
Muut saamiset muilta		
Määrä 1.1.	19 612,72	23 769,60
Vähennykset	0,00	-4 156,88
Määrä 31.12.	19 612,72	19 612,72
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 612,72	19 612,72
Sijoitukset yhteensä	2 505 715,16	2 434 191,20
12. Vaihto-omaisuus		
Tavarat	2 529 793,01	2 672 241,95
Yhteensä	2 529 793,01	2 672 241,95
13. Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	666 746,33	887 293,10
Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä		
Myyntisaamiset	152 984,74	151 470,32
Siirtosaamiset	30 273,80	27 979,74
Yhteensä	183 258,54	179 450,06
Muut saamiset	14 173,63	81 446,37
Siirtosaamiset	247 549,46	224 876,32
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	1 111 727,96	1 373 065,85

Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät

Markkinointituet	0,00	12 089,39
Vuosihvitvsssaamiset	65 083,79	116 183,71
Verosaamiset	153 200,74	84 241,20
Muut saamiset	14 899,15	6 916,24
Henkilöstökulut	14 365,78	21 103,83
Siirtosaamiset yhteensä	247 549,46	240 534,37

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT**14. Oma pääoma**

Osaakepääoma 1.1.	769 087,21	769 087,21
Osaakepääoma 31.12.	769 087,21	769 087,21

Suorittamatta oleva osuuspääoma yhteensä **9 971,24** **11 765,14**

Vararahasto 1.1.	1 505 000,00	1 395 000,00
Lisäys	0,00	110 000,00
Vararahasto 31.12.	1 505 000,00	1 505 000,00

Sidottu oma pääoma yhteensä **2 274 087,21** **2 274 087,21**

Osuusmaksurahasto 1.1.	28 247,65	36 268,11
Lisäys	26 169,27	32 693,39
Vähennys	-32 975,37	-40 713,85
Osuusmaksurahasto 31.12.	21 441,55	28 247,65

Osuusmaksurahasto koostuu osuuskauppaan 1.1.2015 tai sen jälkeen liittyneiden uusien jäsenten maksamien osuusmaksujen sekä takaisinmaksettujen osuusmaksujen erotuksesta sekä rahastosiirrosta osuusmaksurahastoon. Osuusmaksurahasto on sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto.

Käyttörahassto 1.1.	12 536 595,17	11 678 020,44
Lisäys	261 522,23	928 558,45
Edelliseen tilikauteen kohdistuva tuotto/kulu	75 000,00	-69 983,72
Käyttörahassto 31.12.	12 873 117,40	12 536 595,17

Edellisten tilikausien ylijäämä	467 391,27	
Siirto käyttörahasstoon	-261 522,23	
Ylijäämän palautus	-205 869,04	
	0,00	

Tilikauden ylijäämä **606 577,40** **467 391,27**

Vapaa oma pääoma yhteensä **13 501 136,35** **13 032 234,09**

Oma pääoma yhteensä **15 775 223,56** **15 306 321,30**

Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.

Tilikauden yli/allijäämä	606 577,40	467 391,27
Käyttörahassto	12 873 117,40	12 536 595,17
Osuusmaksurahasto	21 441,55	28 247,65
Yhteensä	13 501 136,35	13 032 234,09

15. Tilinpäätössiirtojen kertymä**Poistoero**

Muut aineettomat hyödykkeet	3 162,00	3 162,00
Rakennukset ja rakennelmat	417 430,10	331 100,70
Koneet ja kalustot	48 315,32	-14 911,75
Muut aineelliset hyödykkeet	13 400,83	13 400,84
Yhteensä	482 308,25	332 751,79

16. Lyhytaikainen vieras pääoma

Saadut ennakot	130,00	130,00
Ostovelat	647 771,64	453 327,64

Velat omistusyhteisyrityksille

Ostovelat	2 136 193,41	2 215 820,53
Yhteensä	2 136 193,41	2 215 820,53

Muut lyhytaikaiset velat	317 145,59	448 230,46
Siirtovelat	1 367 687,80	1 255 324,55
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	4 468 928,44	4 372 833,18

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Henkilöstökulut	1 256 157,40	1 122 412,17
Rahoituserät	3 976,47	3 976,47
Bonus	105 115,21	112 766,03
Muut	2 438,72	16 169,88
Siirtovelat yhteensä	1 367 687,80	1 255 324,55

LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENISTÄ

Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	149	151
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin ryhmittäin		
Kokoaikaiset	56	62
Osa-aikaiset	93	89
Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten palkat ja palkkiot:		
Hallitus	12 825,00	10 990,00
Hallintoneuvosto	22 255,00	22 290,00
Yhteensä	35 080,00	33 280,00

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Alv:n 120 §n tarkoittama vastuu	927 437,00	945 623,00
Leasing vastuut		
Seuraavana vuonna erääntyvät	21 405,97	36 565,80
Myöhemmin erääntyvät	18 420,90	19 888,25

Muiden puolesta annetut vakuudet

Jukolan osuuskaupalla on lisäksi täytetäkausvastuu S-ryhmän logistiikkakeskukset Oy:n nostamiin lainoihin, ensisijaisen vakuuden ollessa yhtiön reaaliomaisuus. Yhtiön osakkaat (pl.SOK) ovat antaneet yhtiön nykyisistä ja uusista lainoista täytetäkauksina takaussitoumuksen maksimissaan 524,5 miljoonan euron summalle, joka vastaa myös nostettua päävelan kokonaismäärää 31.12.2018. Osakkaiden (pl. SOK) osuus täytetäkausvastuun kokonaissummasta määräytyy samassa suhteessa kuin osakkaat (pl.SOK) ovat omistaneet SOK:n osuuksia yhtiön perustamishetkellä. Jukolan Osuuskaupan täytetäkausvastuu em. summasta on 2,62 miljoonaa euroa. Ensisijaisen vakuuden arvon oletetaan kattavan nostetun lainan määrän.

Muut vastuusitoumukset

Osakkaat vastaavat ns Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti Jukolan Osuuskaupan vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energian mukaan, tuulivoiman ja ydinvoiman (ydinvoiman jatkoraioittamisesta on luovuttu 2012) osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella.

**LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA
SEKÄ SÄILYTYSTAVOISTA**

Tase-erittelyt	Erikseen sidottuna kirjana
Pääkirja	Optisessa arkistossa
Päiväkirja	Optisessa arkistossa
Tilikohtaiset raportit	Optisessa arkistossa
Tulos- ja tase-laskelma	Optisessa arkistossa
Reskontraerittelyt	Optisessa arkistossa

TOSITELAJIT:		tos.alku n:o	n:o sarjan tila
A6	Saldokirjaus	57150000	57150001
AA	Käyttöom.kirjaus	50000000	5000058
AB	Tasaukset	70300000	70300370
AF	Poistokirjaukset	57100000	57100015
DA	Asiakastosite	70000000	7000133
DG	Hyvitysmyyntilaskut	73000000	7300005
DR	Myyntilaskut	71000000	7100385
KG	Toimittajat - hyvät.	71000000	7100385
KN	Toimittajat - netto	1	463
KZ	Ostoresk maksut	11600000	11605471
MM	Martti	90387000	90392758
N3	AOP/jäsenhall.valv l	55000000	55000113
NE	AOP/bonus valv.las t	51050000	51050023
NF	Mura-luottokT valv i	84160000	84205027
NT	Muut laskut syötetyt	53900000	53900004
O1	Kotkan matkatsto IP	42300000	42304979
O2	Haminan matkatsto IP	42300000	42304979
OA	Yrityskorttilaskut	35000000	35000011
OJ	IP Jaks.kirj, peruut	37400000	37400089
OL	AOP-tapahtumavel	37550000	37550143
OP	AOP/bonus valv.las t	40100000	40100023
OR	SOK:n lahjak.t AOK	56600000	56601143
OS	AOP/jäsenh valvontal	41700000	41700139
OU	IP Jaksotuskirjaus	42000000	42000088
OV	Tavaralaskut IP	42100000	42103911
OX	Kululaskut IP	42300000	42304979
OZ	Kom,ulk lask IP	42850000	42850204
S2	Muistiotosit. muut 2	31960000	31960037
S3	Muistiotosit. muut 3	31970000	31970002
S5	Muistiotosit. muut 5	70010000	70010005
S6	Muistiotosit. muut 6	54080000	54080069
S7	Muistiotosit. muut 7	87160000	87160708
S9	Muistiotosit.kons.kump	70290000	70290025
SA	Muistiotositteet	1	463
SC	Kirjapidon jaksotus	73050000	73050012
SK	Kassatosite	500000	500442
SU	Jälkikirjaustosite	1	463
UA	Ravintolaostot kater	33300000	33300899
UB	S-Business ale. jako	30100000	30100243
UC	Bonukset ja agribonu	30150000	30150179
UF	MURA-myyntin tilityk	101250000	101250438
UG	Palkat Fenixistä	30600000	30600011
UT	Matu-hyvitykset toim	31300000	31300262
UX	AOP Jäsenhall vien	31600000	31600659
Z6	Sopimuslaskut	95417000	95417222
ZA	Sis.muistiotositteet	5000	5027
ZB	Autom kk kirjaukset	71000000	71001144
ZC	Jaksotukset	250000	250016
ZD	Jaksotukset purku	73070000	73070014
ZF	TITO-tiliote ulk p	1300000	1300775
ZJ	Viitesuoritukset	7700000	7757183
ZK	Luottotappiot	9500000	9500016
ZL	Muut laskut	15500000	15507739
ZM	Laskutus tos per	16300000	16300013
ZO	Kpito tos peruutus	20000000	20000166
ZQ	Ostoresk tos per	23000000	23000000
ZT	Myyntiresk tos per	21000000	21000005
ZU	Peilikirj ostolaskut	11500000	11500035
ZV	Basware tiliote	91387000	91405136

23.Tunnusluvut ja niiden laskentakaavat

Tunnusluvut	<u>v.2013</u>	<u>v.2014</u>	<u>v.2015</u>	<u>v.2016</u>	<u>v.2017</u>	<u>v.2018</u>
Liikevaihto	47 150	46 737	44 184	41 022	42 000	45 605
Liikelylijäämä /alijäämä tuh.euroa	355	1 276	-992	1 125	870	770
liikelylij./alijäämä %:a liikevaihdosta	0,7	2,7	-2,2	2,7	2,1	1,7
Ylijäämä/tappio ennen varauksia ja veroja, tuhatta euroa	343	1 286	-1 044	1170	936	861
%:a liikevaihdosta	0,7	2,8	-2,4	2,9	2,2	1,9
Oman pääoman tuotto%	1,6	6,9	neg.	7,5	4,9	4,7
Sijoitet. pääoman tuotto%	2,5	8,6	neg.	8,1	6,1	5,4
Omavaraisuusaste%	70,2	78,2	77,7	80,8	77,8	78,0
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen tuh. eur	1 469	293	112	777	4 509	2 907
%:a liikevaihdosta	2,7	0,6	0,3	1,9	10,7	6,4
Henkilöstön keskimääräinen luku tilikauden aikana	211	188	176	146	151	149

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto%=	$\frac{\text{Tulos ennen satunn.eriä} + \text{arvonalentumiset sijoituksista} - \text{tilikauden verot} * 100}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöos.} + \text{vapaaehtois. varaukset ja poistoero(keskim.)}$
Sijoitetun pääoman tuotto%=	$\frac{\text{Tulos ennen satunnaisia eriä} + \text{korko- ja muut rahoituskulut} + \text{arvonalentumiset sijoituksista} * 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat (keskim.)}}$
Omavaraisuusaste%=	$\frac{\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus} + \text{vapaaehtoiset varaukset ja poistoero} * 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Bruttoinvestoinnit käyttö- omaisuuteen=	Käyttöomaisuusinvestoinneista suoritettu määrä

HALLITUKSEN EHDOTUS VUOSIYLIJÄÄMÄN KÄYTTÄMISEKSI

Osuuskunnan jakokelpoinen ylijäämä on yhteensä 13.501.136,35 euroa. Osuuskunnan taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Osuuskunnan maksuvalmius on hyvä, eikä alla ehdotettu tilikauden ylijäämän jako vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan osuuskunnan maksukykyä.

Hallitus ehdottaa, että osuuskunnan tilikauden 2018 ylijäämä 606.577,40 euroa käytetään seuraavasti:

- maksetaan ylijäämän palautusta 2% Jukolan Osuuskaupasta tehtyjen bonusostojen summasta jos osuuskunnan kokous 16.4.2019 hyväksyy sulautumissuunnitelman Pohjois-Karjalan Osuuskauppaan.
- Mikäli sulautumissuunnitelma hylätään, ylijäämänpalautusta ei makseta.

Mahdollinen ylijäämän palautus 2% bonusostojen summasta on arviolta	482.235,48
- siirretään käyttörahastoon	124.341,92

Nurmeksessa 13. päivänä maaliskuuta 2019



Raija Rantanen



Jani Karjalainen



Maj-Lis Kallinen



Hannu Pääkkönen



Helena Korhonen

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Nurmeksessa 13.3.2019



Esa Harttunen KHT